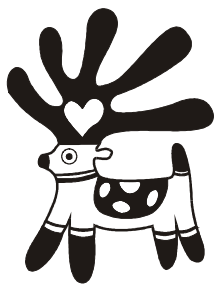

NUMER 3 (13)
SIERPIEŃ
2004

Muzeum Kultury Ludowej
Towarzystwo "Ojcowizna"

POD JELONKIEM

WYDANIE A

WĘGORZEWO

ROK IV

Czas na Jarmark

Biegiem na węgorzewski Jarmark! Fot. jmi

Sierpień na Mazurach nie może się obejść bez węgorzewskiego Międzynarodowego Jarmarku Folkloru. W tym roku swoje występy zapowiedziały 54 zespoły, kapele oraz soliści. Najlepsi, wybrani przez jury, z województwa warmińsko – mazurskiego będą reprezentować nasze województwo na przyszłorocznym Festiwalu w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą. Ja co roku, tak i teraz nie może zabraknąć też gości z zagranicy, z Litwy, Białorusi, Ukrainy, Rosji, Łotwy, Niemiec. Węgorzewski Jarmark będzie okazją m. in. do bezpośredniego zetknięcia się z mało znanym w Polsce folklorem Serbołużyczan oraz Gruzinów. Na straganach swoje wyroby rozłoży ponad 150 rękodzielników – będzie się o co targować!

Tegoroczna impreza odbywa się pod honorowym patronatem Marszałka Senatu RP Longina Pastusiaka, Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego Andrzeja Ryńskiego oraz Wojewody Warmińsko-Mazurskiego - Stanisława Szatkowskiego. A nie mogłaby się odbyć gdyby nie wsparcie finansowe Senatu RP, Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, Urzędu Miejskiego w Węgorzewie, Zarządu Województwa Warmińsko – Mazurskiego, Związku Gmin Warmińsko-Mazurskich oraz Stowarzyszenia Samorządów Polskich Euroregionu „Niemen” - ze środków Unii Europejskiej.

Młyny nad Szeszupą

Z inicjatywy Departamentu Kultury i Turystyki miasta Szakiai (Litwa) od 4 do 6 lipca zorganizowano w Szakiai Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny pt. „Šešupes malunai 2004” oraz warsztaty na temat sytuacji folkloru oraz możliwości współpracy w dziedzinie folkloru.

W projekcie wzięło udział w sumie ok. 800 osób w tym zespoły i delegacje z Danii, Szwecji, Litwy, Polski, Rosji (obwód kaliningradzki). Stronę polską reprezentował zespół „Rominczanie” z Dubeninek, delegacja Gołdapskiego Domu Kultury z dyrektorem Zbigniewem Mieruńskim oraz z Muzeum Kultury Ludowej Krystyna Jarosz.

Augenia Kasperewiczienė oraz Vitas Girdauskas i Aurealia Papiviene przedstawili założenia autorskiego projektu „Sieci Folklorystycznego Dziedzictwa”, dotyczącego ochrony i aktualizacji danych o folklorze w rejonie Morza Bałtyckiego, a realizowanego ze środków unijnych PHARE 2001. Jego głównym zadaniem jest rozwój współpracy oraz wymiany informacji w dziedzinie folkloru (tańca, muzyki, śpiewu). Pierwszym krokiem było wytypowanie Muzeum Kultury Ludowej jako polskiego partnera. Strona litewska kończy prace nad projektem w październiku 2004 r., a do dalsza realizacja i kontynuacja ma spocząć na stronie polskiej. Zgromadzone informacje mają zaistnieć na stronie internetowej jako renomowane źródło i baza danych z informacją o zespołach, artystach, organizatorach i specjalistach działających w dziedzinie folkloru w szeroko pojętym regionie Morza Bałtyckiego.

Polonusi w Parku Etnograficznym

W czerwcu 2004 r. odbyły się Międzynarodowe Warsztaty Taneczne „Węgorzewo 2004”. Zorganizowane zostały przez Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie we współpracy z Towarzystwem „Ojcowizna” oraz węgorzewskim kołem Stowarzyszenia Wspólnota Polska.

Projekt polegał na udziale w zajęciach tanecznych pięciu dziecięco – młodzieżowych polonijnych zespołów tanecznych z Białorusi, Litwy, Łotwy, Rosji i Węgier. W sumie przyjechały 72 osoby. Brały one udział w zajęciach warsztatowych umożliwiających poznanie polskich tańców narodowych i regionalnych oraz doskonalenie posiadanych już umiejętności. Zajęcia, które odbywały się na terenie Parku Etnograficznego nad Węgorapą prowadzili choreografowie Jerzy Śniechowski i Agnieszka Brzezicka. Dorobek taneczny warsztatów został zaprezentowany na specjalnym koncercie galowym.

Dzieci i młodzież poza zajęciami tanecznymi brały też udział w różnego rodzaju zajęciach dodatkowych łączących często elementy popularyzacji i poznawania dziedzictwa kulturowego z rozrywką.

Projektu nie udałooby się zrealizować gdyby nie wsparcie Senatu RP oraz Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”.

jml

Lista obecności

W tegorocznym, XXVII Międzynarodowym Jarmarku Folkloru swój udział zapowiedzieli:

Rękodzielnicy

- **Danuta Adamska** (Myszyniec) - pająki, pieczywo, piwo
- **Józef Aleksandrowicz** (Suchawa) - plecionkarstwo
- **Armen Aleksanjan** (Giżycko) - malarstwo, rzeźba
- **Elżbieta i Romuald Arciuchowie** (Skierniewice) - malarstwo
- **Anna Bałdyga** (Mazuchówka) - tkactwo, kwiaty z bibuły, palmy
- **Irena Baranowska** (Tuchola) - haft kaszubski
- **Małgorzata Barnat** (Toruń) - haft kurpiowski
- **Batura Juliusz** (Augustów) - grafika
- **Magdalena i Dariusz Biedrzyccy** (Węgorzewo) - ceramika
- **Alina Bitowska** (Kowale Oleckie) - haft
- **Irena Boenke** (Toruń) - haft
- **Genowefa i Józef Bonkowie** (Tuchola) - haft, rzeźba w drewnie
- **Stefania Buczkowska** (Toruń) - koronka frywolitkowa
- **Cecylia Buczyńska - Buza** (Gołdap) - malarstwo
- **Waleria, Mikołaj, Małgorzata i Sławomir Buńkowscy** (Baranowo) - malarstwo, rzeźbiarstwo, koronkarstwo
- **Helena Burblis** (Lida, Białoruś) - wyroby ze słomy
- **Namuli Burduli-Taliashvili** (Warszawa - Tbilisi) - malarstwo
- **Janina Butkiewicz** (Lidzbark Warmiński) - koronkarstwo
- **„Cepelia Podhalańska”** (Nowy Targ) - tkactwo, dziewiarstwo, wyroby ze skóry
- **Ludmiła Chodakowska** (Kosiw, Ukraina) - ceramika
- **Sławomir Chomiczewski** (Lipsk) - wyroby z drewna
- **Krzysztof i Urszula Chorutowie** (Sokołów Podlaski) - wyroby z drewna
- **Kazimiera Ciesielska** (Toruń) - koronka frywolitkowa
- **Agnieszka Czaplewska** (Toruń) - haft
- **Margarita Czokolis** (Wilno, Litwa) - ceramika
- **Zofia Czubak** (Łowicz) - haft
- **Elżbieta i Lech Dąbrowscy** (Toruń) - rzeźba
- **Stanisław Deptuła** (Szczytno) - rzeźba
- **Zofia Dobosz** (Lidzbark Warmiński) - haft, koronkarstwo, pieczywo
- **Teresa Doreńska** (Bredynki) - haft, koronka
- **Janusz Drapała** (Lubicz) - rzeźba
- **Lidia Dryjańska** (Toruń) - koronka frywolitkowa
- **Wanda Durbacz** (Toruń) - koronka szydełkowa
- **Jolanta Dudko** (Kętrzyn) - malarstwo na szkle
- **Henryk Dzierżyński** (Broniszew) - malarstwo
- **Bożena Figielska** (Toruń) - haft krzyżykowy
- **Natalia Fominowa** (Czerniachowsk, Rosja) - koronka klockowa
- **Barbara Gajda** (Sołtmany) - koronka szydełkowa
- **Mieczysław Gajlewski** (Radziejewo) - wikliniarstwo
- **Barbara Gawarkiewicz** (Toruń) - haft
- **Irena Gawrońska** (Toruń) - koronka frywolitkowa
- **Irena Glon** (Toruń) - koronka frywolitkowa
- **Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”** (Łyse) - pieczywo obrzędowe
- **Danuta Grabowska** (Pogobie) - tkactwo
- **Andrzej Graczyk** (Dobrska-Włociszany) - rzeźba - ptaszki
- **Elena Gradinarowa** (Kaliningrad, Rosja) - wyroby ze skóry i bursztynu
- **Barbara Gryko** (Ełk) - malarstwo
- **Marianna Grzeszczyk** (Wydmyśły) - tkactwo
- **Barbara i Krystyna Hadała** (Worzelino) - plastyka obrzędowa
- **Ita Hareza** (Talki) - malarstwo

- **Helena Hmyśko** (Grodno, Białoruś) – malarstwo na drewnie
- **Piotr Hoepfner** (Toruń) - koronka szydełkowa
- **Bogdan Iwaniak** (Dąbrówno) – malarstwo na szkle
- **Danuta Izdebska** (Baranowo) - hafciarstwo
- **Salomea i Tadeusz Jankowscy** (Toruń) - koronka frywolitkowa
- **Maria Jankowska** (Giżycko) - koronkarstwo, haft
- **Michał Jankowski** (Wilno, Litwa) - rzeźba
- **Melania Jarocka** (Minty) - koronka
- **Krzysztofa Jaroszewska** (Toruń) - haft
- **Genowefa Jasionowska** (Węgorzewo) - koronka szydełkowa, haft
- **Joanna Jozajtis** (Pisz) - haft
- **Stanisława Jozajtis** (Pisz) - haft
- **Natalia Juriewa** (Czerniachowsk, Rosja) - koronka klockowa
- **Zofia Kalisz** (Toruń) - koronka frywolitkowa
- **Maria Kaliszewicz** (Kętrzyn) – koronka szydełkowa
- **Marek Kałuża** (Iława) - rzeźba
- **Anatolij Kazancew** (Czerniachowsk, Rosja)
- **Jurij Kazancew** (Czerniachowsk, Rosja)
- **Maria Kazancewa** (Czerniachowsk, Rosja)
- **Anna i Rajmund Kicmanowie** (Karczew) - figurki z gliny
- **Elżbieta Kina** (Banie Mazurskie) – koronkarstwo
- **Alma Kisneriute** (Marimpol, Litwa) - ceramika
- **Tadeusz Kitkowski** (Olsztyn) – garnkarstwo
- **Czesława Klisiatys** (Pisz) - tkactwo
- **Stanisław Kołodziej** (Wolica) - plecionkarstwo
- **Tadeusz Koniuszaniec** (Węgorzewo) - rzeźba
- **Marina Kruczkowa** (Czerniachowsk, Rosja) - koronka klockowa
- **Elżbieta Krupińska** (Olecko) – haft krzyżykowy
- **Jerzy Krusz** (Grodno, Białoruś) - kowalstwo
- **Wiesława i Ryszard Kucharzykowie** (Majdan Kozłowiecki) - wyroby ze słomy
- **Jan Kudrewicz** (Czarna Wieś Kościelna) – garnkarstwo
- **Michał Kuksa** (Grodno, Białoruś) - bednarstwo
- **Józef Kulawiak** (Żary) - odlwenicstwo, gwizdki
- **Olga Kunicka** (Wilno, Litwa) - palmiarstwo
- **Celina Kuraśkiewicz** (Toruń) - koronka frywolitkowa
- **Wiktor Kutka** (Wilno, Litwa)
- **Adam Kuźma** (Giżycko) - garnkarstwo
- **Zofia Kwiatkowska** (Toruń) - koronka frywolitkowa
- **Knēni Andrea Langowa** (Chociebuż, Niemcy) - pisankarstwo
- **Jurij Leńszyn** (Kaliningrad, Rosja) - dmuchanie szkła
- **Maria i Paweł Lewiccy** (Jankowo Dolne) - wyroby ze skóry
- **Elżbieta Lewicka** (Toruń) - haft
- **Piotr Lewon** (Augustów) - wyroby z lnu
- **Genrietta Lopatina** (Czerniachowsk, Rosja) - haft
- **Ewa Maculewicz** (Drec) - rzeźba
- **Genowefa Maćkiewicz** (Toruń) - koronka frywolitkowa
- **Jolanta i Maciej Magnuszewscy** (Skwierawy) - dłubanki
- **Ewa Majcher** (Olsztyn) - malarstwo na szkle
- **Jacek Merc**
- **Stanisław Michniewicz** (Toruń) - haft krzyżykowy
- **Zbigniew Mińczuk** (Hajnów) – wyroby z brzozy
- **Stanisław Mulica** (Grodno, Białoruś) - wycinanki
- **Marian Murat** (Biskupiec) - rzeźbiarstwo
- **Antonina Nosel** (Bałtyjsk, Rosja) - bursztyn
- **Alicja Olszewska** (Pierkunowo) – koronkarstwo
- **Anna Orłowa** (Lida, Białoruś) – wyroby z lnu
- **Zofia Danuta Parda** (Pisz) – haft
- **Grażyna Pawelczyk** (Łyse) – pieczywo, rzeźba

- **Stanisław Pawłowski** (Reszel) - rzeźba
- **Wiesław Perkowski** (Gołdap) - rzeźba
- **Adam Piechowski** (Czarna Wieś Kościelna) - garncarstwo
- **Marianna Pietrzak** (Kocierzew Południowy) - haft
- **Dariusz Pojawa** (Suwałki) - instrumenty
- **Mieczysława Polanowska** (Toruń) - koronka szydełkowa
- **Jadwiga Prusiecka** (Toruń) - koronka szydełkowa
- **Iwona Przybyłek** (Toruń) - koronka frywolitkowa
- **Powszechna Spółdzielnia Spożywców** (Węgorzewo) - pieczywo
- **Juliana Puławska** (Pniewo) - haft, pisanki
- **Barbara Radomska** (Zemborzyce Podleśne) - wiklina
- **Elżbieta Rafalska** (Lidzbark Warmiński) - koronka igielkowa
- **Barbara Robaczewska** (Toruń) - koronka szydełkowa
- **Andrzej Ropel** (Olecko) - kowalstwo
- **Stanisław Ropiak** (Myszyniec) - plastyka obrzędowa
- **Irina Rupina** (Czerniachowsk, Rosja)
- **Katarzyna Schwesig** (Reszel)
- **Helena i Tadeusz Siedleccy** (Brzozówka Strzelecka) - wyroby z drewna, haft
- **Joanna Sinderewicz** (Monety) - malarstwo haft
- **Laimutis Skinkys** (Mariampol, Litwa) - ceramika
- **Irena Skowrońska** (Toruń) - koronka frywolitkowa
- **Marian Skromblewicz** (Grodno, Białoruś) - instrumenty
- **Jan Smoktunowicz** (Hajnówka) - wyroby z drewna
- **Grażyna Sowulewska** (Olecko) - makaty, patchwork
- **Wacław Sporki** (Białoruś) - malarstwo
- **Andrzej Sulowski** (Klimki) - rzeźbiarstwo
- **Mirosława i Stanisław Suska** (Sztutowo) - rzeźba, haft kaszubski
- **Barbara Swierska** (Toruń) - koronka frywolitkowa
- **Irena Szade** (Suwałki) - malarstwo
- **Janina Szczęsna** (Kowale Oleckie) - malarstwo
- **Łucja Sztabińska** (Węgorzewo) - malarstwo
- **Aleksandra Szwejkowska - Belica** (Poznań) - pisankarstwo
- **Andrzej Ślęzak** (Morakowo) - wyroby z siana
- **Eugeniusz Świątkowski** (Leszno) - plecionkarstwo
- **Irena Tarasiewicz** (Kowale Oleckie) - malarstwo
- **Krystyna Tarnacka-Jurgielewicz** (Lidzbark Warmiński) - haft
- **Joanna Trukawka** (Braniewo) - koronka szydełkowa
- **Galina i Michaił Truszikowie** (Kosiw, Ukraina) - ceramika
- **Janina Wadowska** (Annobór) - wyroby ze słomy
- **Aleksandra Walkowiak** (Toruń) - koronka frywolitkowa
- **Helena Warot** (Toruń) - koronka szydełkowa
- **Grażyna Wesołowska** (Kowale Oleckie) - haft
- **Franciszek Węglarski** (Ranty) - wiklina
- **Elena, Lilia i Włodimir Werija** (Czerniachowsk, Rosja) - „zabawki dymkowskie”
- **Janina Wierzbicka** (Srokowo) - haft, wycinanki
- **Zdzisław Wiśniewski** (Wagrowiec)
- **Katarzyna Wojciechowska** (Gietrzwałd) - chodniki, serwetki
- **Małgorzata Woźniak** (Toruń) - haft
- **Helena Wróbel** (Berdiańsk, Ukraina) - sztuka użytkowa
- **Bożena Wróblewska** (Węgorzewo) - malarstwo
- **Maria i Jan Wrublewscy** (Hajnówka) - wyroby z drewna
- **Henryk Wysmulek** (Wierzbiny) - malarstwo
- **Barbara i Wiesław Zawistowscy** (Olsztyn) - ceramika
- **Maria Zielińska** (Toruń) - koronka frywolitkowa
- **Marek Żak** (Kielce) - rzeźba

Zespoły i soliści

„Absolwent”

Budry (woj. warmińsko-mazurskie)

Kierownik zespołu: Maria Melnychok

Zespół powstał w 1997 r. w związku z obchodami 50-lecia Szkoły Podstawowej w Więckach. Uczestniczył w przeglądach kołędniczych oraz Jarmarkach Folkloru. W swym repertuarze ma piosenki biesiadne, ludowe i ukraińskie.

Danuta Adamska – poetka

Myszyniec (woj. mazowieckie)

Wykona wiersze w gwarze kurpiowskiej.

Kinga Bobryk – solistka-cymbalistka

Straduny (woj. warmińsko-mazurskie)

Solistka gra na cymbałach wileńskich od 1999 r. pod patronatem Straduńskiego Domu Kultury. Występowała w Węgorzewie, Wydminach i Pisanicy. W bieżącym roku na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą zdobyła wspólnie z mistrzem Waclawem Kułakowskim I miejsce w kat. „Duży-Mały”.

„Dybzaki” - zespół taneczno-śpiewaczy z kapelą

Gierzwałd (woj. warmińsko-mazurskie)

Kierownik zespołu: Józef Podolak

Zespół działa przy Gminnym Ośrodku Kultury w Gierzwałdzie od 1994 r. Występował na licznych imprezach folklorystycznych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego. Uczestniczył również w „Miodobranii” w Kadzidle na Kurpiach i Wojewódzich Przeglądach Zespołów Ludowych i Kapel Śpiewaczych w Jezioranach, gdzie zdobył dwa razy wyróżnienie i trzecie miejsce. Na repertuar zespołu składają się głównie tańce i pieśni Warmii i Mazur.

Gminny Zespół Ludowy

Czarnocin (woj. łódzkie)

Kierownik zespołu: Barbara Sabat

Zespół powstał w 2001 r. z inicjatywy Gminnej Rady Kobiet i skupia członkinie Kół Gospodyń Wiejskich z terenu Gminy Czarnocin. W 2003 r. występował u Marszałka Sejmu RP oraz na Święcie Ziemi Łódzkiej. Uczestniczył w wielu festynach organizowanych w okolicznych gminach.

„Harmonia” - zespół wokalny

Wilno (Litwa)

Kierownik zespołu: Luba Nazarenko

Zespół powstał w 1986 r. przy Mariampolskim Domu Kultury. W swoim repertuarze ma pieśni ludowe głównie z terenu Wileńszczyzny, także

utwory religijne oraz estradowe. Występował na Litwie i w Polsce.

„Jarka” - zespół śpiewaczy

Kowale Oleckie (woj. warmińsko-mazurskie)

Kierownik zespołu: Zofia Domin

Zespół powstał w 2000 r. Dziewczęta z „Jarki” uczą się dawnych pieśni i obrzędów od starszych koleżanek z zespołu „Prząśniczki”. Zespół jest laureatem III nagrody na XXXVII Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą.

„Jarzębina” - zespół śpiewaczy

Straduny (woj. warmińsko-mazurskie)

Kierownik zespołu: Anna Łubowicz

Zespół istnieje od 1988 r., działa pod patronatem Straduńskiego Domu Kultury. W swoim repertuarze prezentuje folklor regionu warmińsko-mazurskiego, w tym gwarowe pieśni mazurskie i widowiska obrzędowe. W 1993 r. zespół uczestniczył w festiwalu „Kwiaty polskie” w Niemenczynie na Litwie. W węgorzewskich Jarmarkach Folkloru bierze udział od momentu swojego powstania. W 2001 r. uczestniczył w Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym. Prezentuje bogaty repertuar gwarowych pieśni mazurskich.

Kapela Ludowa z Młodzieżowego Domu Kultury Wieluń (woj. łódzkie)

Kierownik zespołu: Marek Dera

Zespół powstał w 1997 r. W latach 1999–2001 był nagradzany na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu. Jest laureatem głównej nagrody na Ogólnopolskim Festiwalu „Dziecko w Folklorze” w Baranowie Sandomierskim. Zespół prezentuje utwory z regionu ziemi wieluńskiej.

Kapela Rodzinna Racisów

Jasionowo (woj. podlaskie)

Kierownik zespołu: Franciszek Racis

Kapela istnieje od 1995 r., w jej skład wchodzi: dwoje skrzypiec, harmonia i bębenek. Racisowie zdobyli I nagrodę na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym Nad Wisłą w kat. „Duży-Mały”. W 2002 r. kapela została uhonorowana „Złotym Jelonkiem” na Międzynarodowym Jarmarku Folkloru.

Kapela Waśków z Waśk

Waśki (woj. podlaskie)

Kierownik zespołu: Danuta Waśko

Zespół jest częścią muzykującej rodziny. Rokrocznie występuje na Przeglądach Kultury Kurpiow-

skiej w Zbójnej, gdzie zdobył liczne nagrody i wyróżnienia. Wykonuje melodie kurpiowskie.

„Kapela Wileńska”

Sulimy (woj. warmińsko-mazurskie)

Powstała w 1982 r., jest popularyzatorem folkloru wileńskiego. W skład zespołu wchodził Józef Iwanowski - cymbały, Dymitr Podgórny - skrzypce i Mieczysław Kozak - harmonia. Po śmierci J. Iwanowskiego kapela koncertuje w dwuosobowym składzie. Zespół jest laureatem wielu nagród min. II nagrody na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym w 1992 r. oraz nagrody im. Oskara Kolberga w 1995 r.

Ewa Karbowska - śpiewaczka-solistka

Strzelce (woj. łódzkie)

Kierowniczką zespołu „Strzelce” jako solistka ma na swoim koncie pierwszy sukces, jakim było wyróżnienie zdobyte podczas III Międzynarodowego Przeglądu KGW w Żychlinie w 2004 r.

Halina Komosińska - śpiewaczka

Nowa Wieś Elcka (woj. warmińsko-mazurskie)

Urodziła się we wsi Rybaki na Białostoczyźnie. W młodości ze swoją babcią śpiewała na weselach i pogrzebach. Od 8 lat działa w zespole „Zielona Dąbrowa”. W 2001 r. otrzymała „Złotego Jelonka”. Jako solistka na Jarmarku Folkloru wystąpiła po raz czwarty.

Arkadiusz Krawiel - cymbalista

Węgorzewo (woj. warmińsko-mazurskie)

Cymbalista grający pod patronatem Muzeum Kultury Ludowej, uczeń Andrzeja Zajko. Na cymbałach gra od 1998 r. W tym roku zdobył II miejsce, a w 2000 r. i 2003 r. – nagrodę w kategorii „Duży-Mały” na Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą. Występował na Litwie, Ukrainie i w Rosji.

„Kropki” - ludowy zespół śpiewaczy

Wola Osowińska (woj. lubelskie)

Kierownik zespołu: Irena Skowron

Zespół powstał w 1992 r. Nagrodzony na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu. W 2003 r. zdobył I nagrodę na „Sabałowym Bajaniu” w Bukowinie Tarzańskiej.

„Łowiczanie” - zespół Stowarzyszenia Regionalnego Wsi Urzecze

Łowiczanie (woj. mazowieckie)

Kierownik zespołu: Teresa Wojda

Zespół działa przy Stowarzyszeniu Regionalnym Wsi Urzecze. Ożywia skansen w Maurzycach poprzez prezentacje „Wesela łowickiego”. Oprócz tego zespół ma w swoim repertuarze widowisko pt. „Gałązka Jaśminu”, ukazujące całe bogactwo folkloru łowickiego w kontekście współczesnych przemian kulturowych z przesłaniem w przyszłość.

„Łużyca” - chór żeński

Chociebuż (Niemcy)

Dyrygent: Lubina Žur

Zespół został założony w 1992 r. i wchodzi w skład Związku Serbskich Towarzystw Śpiewaczy. Kulturowo tradycje Dolnych oraz Górnych Łużyc. W swoim repertuarze posiada wiele pieśni także w języku polskim i czeskim.

Luba Nazarenko - solistka

Mariampol (Litwa)

Z wykształcenia jest chórmistrzem, sama opracowuje piosenki ludowe dla siebie oraz zespołu. Występuje na licznych festiwalach w rodzinnym kraju oraz w Polsce. Uczestniczyła w spotkaniach poetyckich w Warszawie i Pułtusk.

„Marciny” - kapela ludowa

Marcinowo (woj. dolnośląskie)

Kierownik zespołu: Marian Kowalski

Zespół istnieje od 1978 r., uczestniczył w wielu przeglądach i festiwalach w kraju oraz na Litwie, Zaporozżu, Węgrzech oraz w Niemczech i Czechosłowacji. Jest laureatem nagród im. Oskara Kolberga, Władysława Orkana oraz Ministra Kultury.

„Mazurskie Szuwarki”

Giżycko (woj. warmińsko-mazurskie)

Kierownik zespołu: Roman Gajewski

Zespół istnieje od 1995 r. przy Domu Pomocy Społecznej w Giżycku. Występował na licznych festiwalach, członkowie zespołu występowali jako „Linksmas Trio” na Jarmarku Folkloru.

„Niezapominajki” - kapela cymbalistów

Straduny (woj. warmińsko-mazurskie)

Kapela istnieje od 1999 r. Koncertuje w składzie: cymbały, skrzypce, bębenek, na terenie woj. warmińsko-mazurskiego. Ćwiczą pod opieką mistrza Wacława Kułakowskiego. Młodzi muzykanci nagrywali dla TVP Polonia i PR I Polskiego Radia. Są laureatami I nagrody w kat. „Duży-Mały” na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą w 2001 r.

**„Obrazki z wystawy” - zespół choreograficzny
Berdiańsk (Ukraina)**

Kierownicy zespołu: Irena i Andrzej Rybas

Zespół powstał w 2001 r. przy federacji organizacji polskich na Ukrainie. Jest laureatem przeglądów i festiwałów w Marimpolu, Berdiańsku, Zaporozżu.

**„Odrodzenie” - zespół śpiewaczy
Stare Wasyliszki (Białoruś)**

Kierownik zespołu: Teresa Nasuto

Zespół powstał w 1991 r. Wykonuje pieśni ludowe z okolic Szczuczyna białoruskiego oraz polskie pieśni patriotyczne. Koncertował w Grodnie, Lidzie, brał udział w Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą. W 2000 r. zespół został nagrodzony prestiżową nagrodą „Złotym Jelonkiem” na Międzynarodowym Jarmarku Folkloru w Węgorzewie.

„Ojczyzna” – chór

Węgorzewo (woj. warmińsko-mazurskie)

Kierownik zespołu: Ryszard Zabłotny

Chór powstał w marcu 2003 r., działa pod patronatem Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”. Wielokrotnie występował w Węgorzewie i okolicach oraz za granicą: w Czerniachowsku, Kiejdanach i na Festiwalu „Kwiaty Polskie” w Niemczech. Ostatnimi osiągnięciami chóru jest I miejsce na Ekumenicznym Przeglądzie Pieśni Religijnej w Giżycku oraz występ na Festiwalu Pieśni Kresowej w Mragowie.

Marek Olejniczak – solista-cymbalista

Straduny (woj. warmińsko-mazurskie)

Solista instrumentalista, gra na cymbałach wileńskich od lutego 2000 r. pod patronatem Stradunskiego Domu Kultury. Uczeń Wacława Kułakowskiego. Brał udział w wielu imprezach folklorystycznych na terenie całego kraju. Na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą w 2002 r. zdobył wyróżnienie jako instrumentalista solista.

„Orzyszanki” - zespół śpiewaczy

Orzysz (woj. warmińsko-mazurskie)

Kierownik zespołu: Helena Mikucka

Zespół śpiewaczy powstał w 1986 r. Działa pod patronatem Domu Kultury w Orzyszu i kierownictwem Heleny Mikuckiej i instruktora Sławomira Przybylskiego. Zespół występuje w drobnoszlacheckich i drobnomieszczańskich strojach z przełomu XIX i XX w., prezentując folklor z pogranicza Kurpi, Podlasia i Mazowsza. Śpiewa pieśni obrzędowe, weselne, miłosne. W 1994 r. zdobył I, a w 1999 r. – II nagrodę na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i

Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą. W 1997 r. zespół uzyskał członkostwo Stowarzyszenia Twórców Ludowych.

„Pojezierze” - zespół śpiewaczy

Elk (woj. warmińsko-mazurskie)

Kierownik zespołu: Andrzej Brzozowski

Zespół istnieje od 1985 r. przy Elckim Centrum Kultury. Brał udział w licznych imprezach m.in. otrzymał wyróżnienie na Święcie Babci-nego Pampucha w Elku. Repertuar zespołu stanowią pieśni z okolic Suwałk i Augustowa mówiące o krzywdzie sierot i nieszczęśliwej miłości.

„Prząśniczki” - zespół folklorystyczny

Kowale Oleckie (woj. warmińsko-mazurskie)

Kierownik zespołu: Zofia Domin

Zespół, któremu patronuje Gminny Ośrodek Kultury w Kowalach Oleckich istnieje od 1974 r. Odtwarza dawne pieśni i obrzędy suwalskie i mazurskie. Wielokrotnie uczestniczył w Jarmarkach Folkloru, Świętach Wiosny i Herodach organizowanych przez Muzeum Kultury Ludowej, gdzie zdobywał liczne nagrody i wyróżnienia. Jest laureatem I nagrody na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym w 1992 r. i II nagrody w 2001 r. W 2002 r. uhonorowany „Złotym Jelonkiem” na Międzynarodowym Jarmarku Folkloru.

„Przyjaciółka” - zespół śpiewaczy

Raduń (Białoruś)

Kierownik zespołu: Walentyna Szytko

Zespół powstał w 1990 r. z inicjatywy Związku Polaków na Białorusi. Występował na Białorusi oraz w Polsce m.in. na Jarmarku Folkloru oraz Przeglądzie Widowisk Kolędniczych „Herody”.

„Rominczanie” - zespół śpiewaczy

Dubieninki (woj. warmińsko-mazurskie)

Kierownik zespołu: Bożena Buza

Zespół działa od 1985 r. pod patronatem Gminnego Ośrodka Kultury w Dubieninkach. Prezentuje piosenki z pogranicza polsko-litewskiego. Wieloletni uczestnik Jarmarku Folkloru, laureat I nagrody na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym w 2002 r. i 2003 r.

„Sami Swoi” - zespół folklorystyczny

Twarda (woj. mazowieckie)

Kierownik zespołu: Mirosław Zieliński

Zespół powstał w 1984 r. z inicjatywy członkiń Koła Gospodyń Wiejskich w Twardej. W czasie swojej działalności zespół uczestniczył w różnych przeglądach zespołów ludowych: gminnych, powiatowych, wojewódzkich i ogólnopol-

skich. W 1988 r. gościnnie występował w Kostrawie. Występował w Kielcach, Przytocznie, Szprotawie oraz na dożynkach prezydenckich w Spale. Laureat licznych nagród i wyróżnień.

**Józef Sinderewicz - śpiewak solista
Monety (woj. warmińsko-mazurskie)**

Śpiewa piosenki z pogranicza polsko-litewskiego zapamiętane z dzieciństwa. Jest laureatem II nagrody w kategorii solistów na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą w roku 1998 r. i 2001 r. W 2002 r. uhonorowany „Złotym Jelonkiem” na Międzynarodowym Jarmarku Folkloru. Wystąpi ubrany w unikalny strój, typowy dla chłopów północno-zachodniej Suwalszczyzny.

„Słoneczko”

Chłudnia (woj. podlaskie)

Kierownik zespołu: Danuta Waśko

Zespół istnieje od marca 2002 r. Brał udział w Przeglądzie Kultury Kurpiowskiej w Zbójnej, gdzie zdobył nagrodę i wyróżnienie. Występował na Przeglądzie Zespołów Kołędniczych w Kolnie.

**Spółeczna Orkiestra Dęta Miasta i Gminy
Węgorzewo**

Węgorzewo (woj. warmińsko-mazurskie)

Kierownik zespołu: Krzysztof Bielaszka

Reprezentuje utwory polskie, niemieckie, ukraińskie. W latach 60-tych orkiestra zdobyła wyróżnienie w konkursie Społecznych Orkiestr Dętych woj. olsztyńskiego. Aktualnie liczy 18 osób i są to zarówno uczniowie (adepti sztuki muzycznej), jak i starsi, grający od momentu powstania orkiestry.

„Stokrotka”- kapela ludowa

Kaliningrad (Rosja)

Kierownik zespołu: Elena Rogaczykowa

Zespół powstał 8 lat temu. Występował na licznych festiwalach i brał udział w różnych konkursach.

Helena Stępnia - śpiewaczka-solistka

Szewce Walentyna (woj. łódzkie)

Solistka śpiewająca a capella. Zamilowanie do kultury ludowej przejęła od ojca. Śpiewanie jest jej pasją życiową. Występuje w tradycyjnym stroju łowickim. W swym repertuarze prezentuje najstarsze pieśni z regionu łowickiego. Występuje często i zawsze zdobywa liczne nagrody i wyróżnienia. W 2001 r. i 2002 r. zdobyła II miejsce na Powiatowym Festiwalu i Sztuki Ludowej w Kutnie. W 2003 r. zajęła I miejsce na Międzypowiatowym Przeglądzie Dorobku Artystycznego KGW w Żychlinie.

„Stradunianki” - zespół śpiewaczy

Straduny (woj. warmińsko-mazurskie)

Kierownik zespołu: Tomasz Krupiński

Zespół istnieje pod patronatem Straduńskiego Domu Kultury od 1988 r. Odtwarza dawne pieśni z okolic Rajgrodu i Grajewa. Członkowie zespołu występują w strojach północno-zachodniego Podlasia. W 1994 r. zespół otrzymał wyróżnienie na Jarmarku Folkloru w Węgorzewie, a w 1997 r. został wyróżniony na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą.

„Strumień”

Krasław (Łotwa)

Kierownik zespołu: Romuald Ragnis

Zespół istniał od 1988 r. jako chór, od 1994 r. w zmniejszonym składzie jako zespół wokalnoinstrumentalny. Uczestniczył w Dniach Kultury Polskiej oraz Spotkaniach Polonijnych Zespołów Śpiewaczy.

„Strzelce” - zespół Śpiewaczy

Strzelce (woj. łódzkie)

Kierownik zespołu: Ewa Karbowska

Zespół powstał w 1988 r. Zdobyl wiele wyróżnień i nagród m.in. na Przeglądzie Działalności Artystycznej Zespołów Wiejskich w Płocku oraz Powiatowym Przeglądzie Folkloru Ziemi Kutnowskiej. Trzykrotnie reprezentował gminę Strzelce na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu.

„Szalone dziewczyny”

Mažonai (Litwa)

Kierownik zespołu: Juzefa Bružiene

Zespół powstał w 2001 r. Występował we Francji, Niemczech, Włoszech, Polsce.

Krystian Szawrycki - cymbalista

Nowa Wieś Elcka (woj. warmińsko-mazurskie)

Naukę gry na cymbałach zaczął w wieku 8 lat. Grał w zespole „Wacki”, który zajął I miejsce na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym w 1995 r. oraz był trzykrotnym laureatem Ogólnopolskiego Turnieju Instrumentalistów w Gryfinie.

„Szewcowianki” - zespół Śpiewaczy

Szewce Walentyna (woj. łódzkie)

Kierownik zespołu: Helena Stępnia

Zespół istnieje od 1984 r. Pierwszą nagrodę zdobył na Wojewódzkim Przeglądzie Zespołów Śpiewaczy w Wałach w 1985 r. Brał udział w wielu konkursach i przeglądach. Jest laureatem licznych nagród, m.in. na festiwalach w Łowiczu i Kutnie. Zdobyl wyróżnienie na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludo-

wych w Kazimierzu. Członkowie zespołu wykonują a capella pieśni zaczerpnięte z tradycji swoich dziadków.

Iwona Szymanowska – cymbalistka
Nowa Wieś Elcka (woj. warmińsko-mazurskie)

Zacząła grać na cymbałach w wieku 13 lat. Grała w kapelach „Kułakowianki” i „Wilniuki”. W 1999 r. zajęła II miejsce na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym w kat. „Mistrz-Uczeń”. W 2002 r. uhonorowana „Złotym Jelonkiem” na Międzynarodowym Jarmarku Folkloru.

„Tratwa”- kapela ludowa
Węgorzewo (woj. warmińsko-mazurskie)

Kierownik zespołu: Marek Olejniczak
Kapela powstała w kwietniu 2003 r. pod patronatem Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie. W jej skład wchodzi dwóch cymbalistów i bębniarz. Zajęli II miejsca na Przeglądzie Kapel w Rydzewie. Uczestniczyli w Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą.

„Warmianki”
Miłakowo (woj. warmińsko-mazurskie)

Kierownik zespołu: Jerzy Mudry
Zespół działa od 1996 r. Zdobył nagrodę Związku Gmin Warmińsko-Mazurskich. Jest laureatem Wojewódzkiego Przeglądu Kapel i Zespołów Śpiewaczych oraz Przeglądu Kołęd i Pastorałek na Ziemi Morąskiej.

„Wileńszczyzna”- Zespół Pieśni i Tańca
Wilno (Litwa)

Kierownik zespołu: Jan Mincewicz
Zespół powstał w 1980 r. Występował w Belgii, Holandii, Danii, Francji, Włoszech, Polsce, Rosji, USA, Australii oraz na Ukrainie i Białorusi. Nagrodzony odznaką Zasłużony dla Kultury Polskiej, nagrodą św. Brata Alberta, Oskara Kolberga oraz medalem za zasługi w krzewieniu kultury polskiej.

„Wilniuki” - kapela młodzieżowa cymbalistów
Nowa Wieś Elcka (woj. warmińsko-mazurskie)

Kierownik: Waclaw Kułakowski
Kapela powstała w 1999 r. przy Domu Kultury w Nowej Wsi Elckiej. Prezentuje tradycje rejonu wileńskiego. W 1999 r. zdobyli I miejsce w konkursie „Duży-Mały” na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym Nad Wisłą.

„Zaciszuki” - zespół śpiewaczy
Węgorzewo (woj. warmińsko-mazurskie)

Zespół istnieje od 1996 r. pod patronatem Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie. Uczestniczył w Festiwalu Pieśni Polskiej „Kwiaty Polskie” w Niemenczynie na Litwie w 1999 r. i 2002 r. oraz w Wojewódzkim Przeglądzie Kapel i Zespołów Śpiewaczych w Jezioranach gdzie zdobył wyróżnienie. Zespół kultywuje polski folklor Wileńszczyzny.

„Zalesie”- kapela
Sejny (woj. podlaskie)

Kierownik zespołu: Antoni Pachutko
Zespół działa od 1998 r. Wielokrotnie był nagradzany na przeglądach artystycznych w Radyminie, Rydzewie, Elku.

„Zielona Dąbrowa” - zespół śpiewaczy
Nowa Wieś Elcka (woj. warm.-mazurskie)

Kierownik zespołu: Marianna Przybyszewska
Zespół powstał w 1988 r. Prezentuje folklor północnego Podlasia. Występował gościnnie na Wileńszczyźnie, Białorusi i w Rosji, ponadto wielokrotnie na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą, gdzie w 2000 r. zdobył II nagrodę.

„Zorza” - zespół śpiewaczo-muzyczny
Gołdap (woj. warmińsko-mazurskie)

Kierownik zespołu: Romuald Buza
Zespół działa od 1994 r. przy Domu Kultury w Gołdapi. Po reorganizacji, w nowym składzie i ze zmienionym programem oraz stylem wykonania działa od lipca 1999 r. Co roku bierze udział w Jarmarku Folkloru. Uczestniczył w Międzynarodowym Festiwalu Zespołów Śpiewaczo-Muzycznych „Litwa 2001” oraz w Przeglądzie Zespołów w Elckim Centrum Kultury.

Mariusz Zyskowski – cymbalista
Nowa Wieś Elcka (woj. warmińsko-mazurskie)

Uczeń Waclawa Kułakowskiego. Gra na cymbałach wileńskich od 6 lat. Zajął I miejsce na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym.

„Żyłow” - chór i grupa taneczna zespołu niemiecko-łużyckiego

Chociebuż (Niemcy)
Zespół liczący 43 śpiewaków i tancerzy w wieku od 15 do 80 lat, kultywuje tradycje ludowe Dolnych Łużyc. Początki jego działalności sięgają 1886 r.! Jako niemiecko-łużycki zespół taneczno-chórny działa od 1976 r. Chórem dyryguje Vera Schmidt, zespołowi szefuje Jana Krüger, a nad repertuarem czuwa Uwe Wögler. W swoim dorobku zespół posiada wręcz niezliczoną liczbę nagród i wyróżnień, zdobytych podczas wielu imprez m.in. w Niemczech, Francji i Polsce.

Przed latami, Przed wiekami

• 60 lat temu

28 kwietnia 1944 r. w Krośnie nad Wisłokiem zmarł **Józef Biedrawa**, działacz zasłużony dla Mazur, długoletni dyrektor Seminarium Nauczycielskiego w Działdowie. Dzięki jego staraniom w okresie międzywojennym poważnie osłabły niesnaski wyznaniowe na Działdowszczyźnie. Był współzałożycielem Muzeum Mazurskiego w Działdowie oraz koła krajoznawczego. Wychowawca wielu roczników mazurskiej inteligencji.

• 90 lat temu

29 kwietnia 1914 r. urodził się **Alfons Franciszek Klonowski** (+1958 r.) etnolog, etnograf, muzeolog. Studia etnograficzne ukończył na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Pracował jako nauczyciel na Pomorzu i jednocześnie był asystentem na UMK w Toruniu oraz długoletnim kustoszem działu etnografii Muzeum w Olsztynie. Gromadził i opracowywał dokumentację z zakresu kultury materialnej i sztuki Warmii i Mazur. Ogłosił wiele prac dotyczących zwłaszcza budownictwa ludowego.

• 190 lat temu

12 kwietnia 1814 r. w Miłomłynie zmarł **Jan Wrona** (*1772 w Mazuchówce), ksiądz ewangelicki, tłumacz książek na język polski, wśród nich „Książkę szkolną dla pierwszego ćwiczenia się” i „Nowy elementarzyk”. Studia ukończył w Królewcu, gdzie był też kapelanem wojskowym. Od 1808 r. był proboszczem w Miłomłynie.

• 310 lat temu

18 maja 1694 r. w Lecu (Giżycku) urodził się **Maciej Ernest Boretius (Borecki)** (+1738 w Królewcu), lekarz i przyrodnik mazurski, zięć Jerzego Andrzeja Helwina. Był profesorem Uniwersytetu w Królewcu, nadwornym lekarzem króla pruskiego, członkiem Towarzystwa Naukowego w Berlinie. Jako pierwszy w Prusiech eksperyment ze szczepieniami przeciw ospie. Był autorem licznych prac z zakresu medycyny, zmarł nagle w 44 roku życia.

• 25 lat temu

4 czerwca 1979 r. odbył się I Rajd Węgorzewski.

• 230 lat temu

11 lipca 1774 r. w Lesznie Wielkopolskim urodził się ksiądz ewangelicki dr teologii **Jan Bogumił Wojde**. Studiował w Poznaniu, Frankfurt nad Odrą i Berlinie. Jako duszpasterz pracował w Lesznie i Królewcu. Będąc wizytatorem i radcą szkolnym przeciwstawiał się akcji

germanizacji. Przyczynił się do wprowadzenia języka polskiego w gimnazjum w Kętrzynie i Elku. Zreformował Seminarium Polskie w Królewcu podnosząc na wyższy poziom naukę języka polskiego.

• 115 lat temu

21 sierpnia 1889 r. zmarł **ks. Feliks Szrajber** (Schrajber) (* w Mikołajkach na Powiślu), działacz społeczny i oświatowy na Warmii. Kształcił się m.in. w Braniewie i Rzymie, gdzie uczęszczał do kolegium polskiego. Stworzył w Olsztynie towarzystwo rzemieślnicze „Czeladź Katolicka”. Organizował odczyty i przedstawienia o charakterze umoralniającym. Zajmował się upowszechnianiem polskich książek i elementarzy.

• 25 lat temu

16 sierpnia 1979 r. zmarł **Gustaw Optacy** (*1892 r.), leśniczy, działacz mazurski, zbieracz folkloru, gawędziarz i pieśniarz ludowy.

• 35 lat temu

28 sierpnia 1969 r. zmarł **Karol Małek** (*1898 r. w Brodowie koło Działdowa), działacz i pisarz mazurski. Debiutował w 1931r. utworem scenicznym „Jutrznia Mazurska na Gody” opartym na tradycjach ludowych. Zbierał pieśni ludowe, podania, przysłowia, anegdoty i opisy obrzędów mazurskich, które potem wykorzystywał w różnego rodzaju opracowaniach (m.in. w wydanym śpiewniku i inscenizacjach dożynek).

• 230 lat temu

25 sierpnia 1744 r. w Morażu urodził się **Johann Gottfried Herder** (+1803 r. w Weimarze), pisarz, filozof, pastor, teoretyk literatury, tłumacz i poeta. Jego ojciec był nauczycielem i kościelnym polskiej gminy ewangelickiej. Jego wczesna twórczość posłużyła do stworzenia zasad romantycznego ruchu tzw. „Sturm und Drang Periode” (Okres burzy i naporu). Wyrażał swe sympatie i zrozumienie dla Słowian, zwłaszcza Polaków. Zdecydowanie obstawał przy polskim pochodzeniu Kopernika. Oburzały go rozbiory Polski, badał ludowe pieśni polskie. Ze wszystkich sztuk najwyżej stawiał muzykę. Odkrył uroki i zapoczątkował zbieranie ludowych pieśni. Jego grobowiec opatrzone sentencją ilustrującą jego indywidualną osobowość: „Światło, Miłość, Życie”.

• 110 lat temu

4 września 1894 r. w Brąswaldzie urodziła się **Maria Zientara-Malewska**, nauczycielka, poetka, pisarka. Pierwsze wiersze drukowała w „Gazecie Olsztyńskiej”, gdzie pracowała w latach 1921-1923. Po ukończeniu seminarium nauczycielskiego w Karkowie (1926 r.) praco-

wała w Polsko-Katolickim Towarzystwie Szkolnym w Olsztynie. Aresztowana w sierpniu 1939 r. została uwięziona w Ravensbruck. Po wojnie była wizytatorką przedszkoli w kuratorium olsztyńskim.

- **10 lat temu**

3 września 1994 r. 1 Mazurska Brygada Artylerii otrzymała nowy sztandar ufundowany przez mieszkańców wszystkich gmin powiatu węgorzewskiego. Matką chrzestną sztandaru została Barbara Grażewicz-Chłudzińska. Dwudniowe obchody święta jednostki zakończyła ceremonia przekazania obowiązków dowódcy brygady, które od płk. Wiesława Pietrzaka przejął płk. Edward Pawlica.

- **70 lat temu**

17 października 1934 r. powstał Oddział Centralnej Biblioteki Polskiej w Niemczech z Pawłem Jaśkiem jako naczelnym bibliotekarzem.

- **45 lat temu**

4 października 1959 r. **Mieczysław Orłowicz** (*1911), dr prawa i historyk sztuki, wybitny działacz turystyki i krajoznawstwa w Polsce. Był pierwszym popularyzatorem regionu warmińskiego i mazurskiego, autorem pierwszego polskiego przewodnika po terenie pt. „Ilustrowany przewodnik po Mazurach Pruskich i Warmii”, który ulazł się w 1923 r. we Lwowie.

- **315 lat temu**

13 grudnia 1689 r. zmarł **Zbigniew Morsztyn**, poeta, arianin. Mieszkał i tworzył w Rudówce koło Rynu.

Należy być i zobaczyć

Do końca roku Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie zaprasza na:

- „Po świecie chodur”- wystawa rzeźby Antoniego Słomińskiego (sierpień).
- Wystawa poplenerowa ceramiki artystycznej i użytkowej (sierpień).
- „Judaika w sztuce ludowej” wystawa ze zbiorów Muzeum Sztuki Ludowej w Otrębusach (sierpień – październik).
- XXVII Międzynarodowy Jarmark Folkloru (7 i 8 sierpnia).
- III Międzynarodowy Plener Malarski (16-25 sierpnia)
- „Uczta po węgoborsku” – wystawa archeologiczna (wrzesień).
- „Paleografia czwartorzędu okolic Węgorzewa”- spotkanie z geologami Katarzyną Pochocką-Szwarc i Jakubem Medkiem (30 września, godz. 17.00).

- XXXIV Doroczne Spotkanie Twórców, Muzykantów, Śpiewaków oraz ich Przyjaciół (25 września)
- XXXIV Doroczna Wystawa Sztuki Ludowej i Rzemiosła (25 września – 15 listopada).
- „Rybołówstwo na Mazurach” - spotkanie z etnologiem Weroniką Markiewicz i komendantem Straży Rybackiej w Giżycku Zbigniewem Staniulem (28 października, godz. 17.00)
- „Tradycje sportów zimowych na Mazurach”- spotkanie z historykiem Krystyną Jarosz (25 listopada, godz. 17.00).
- Wystawa „Boże Narodzenie w sztuce ludowej” (6 grudnia 2004 r. – luty 2005 r.).
- „Archeologiczny sezon wykopaliskowy 2004” – spotkanie z archeologiem Jerzym M. Łapo (16 grudnia godz. 17.00).

Sztuka ludowa Gruzji

Niewątpliwą atrakcją XXVII Międzynarodowego Jarmarku Folkloru jest wystawa Fundacji Międzynarodowego Centrum Sztuki Gruzińskiej Georgian Arts & Culture Center, której kuratorem jest historyk sztuki Maka Dwaliszwili a honorowym mecenasem dr Adam Jankiewicz z Warszawy.

Na wystawie zobaczyć można zabytki małej plastyki, przykłady staro gruzińskiej biżuterii (kopie z IV w p.n.e. wykonane na podstawie oryginałów przechowywanych w skarbcu Państwowego Muzeum w Tbilisi), zbiór sztuki ludowej i rękodzieła (w tym męskie nakrycia głowy z różnych regionów Gruzji), ceramikę, grafikę, linoryty, malarstwo. Ponadto podziwiać można wystawę fotografii „Widoki Gruzji” oraz plansze z cyklu „Historia Gruzji”. W skład prezentowanej kolekcji wchodzi kopie muzealnych eksponatów oraz ich artystyczne modyfikacje.

W trakcie zwiedzania jest prezentowany film pt. „Gruzja” oraz nagrania muzyki ludowej z różnych regionów Gruzji.

kj

„Pod Jelonkiem” nr 3(13)/2004 do życia powołali: Anna Bielezo, Krystyna Jarosz, Jerzy M. Łapo.
